

Palvelujen suhdanteet II/2026

palta

Palvelualojen kasvu kiihtyy ja alkaa näkyä työllisyydessä

Talous ja työllisyys ovat vähitellen kääntymässä samaan suuntaan

Suomessa on koettu poikkeuksellinen ajanjakso. BKT on kasvanut yhtämittaisesti kaksi vuotta, mutta työllisyys on samanaikaisesti vähentynyt. Kasvu on tullut tuottavuudesta ja painottunut työvoiman kysynnän kannalta kapeasti. Laaja-alaisempi kasvu on käynnistynyt vasta kuluvan vuoden aikana. Palvelutuotanto oli kolmannella neljänneksellä 3,5 prosentin vuosikasvussa. Yritysten tuotantovolyymien kehitys ja myyntiodotukset ennakoivat kasvun jatkuvan myös tulevina kuukausina.

Palvelutuotannon kasvu kiihtyy ensi vuonna

Ennusteen perusuralla liikevaihdon volyymilla mitattu palvelutuotanto kasvaa tänä vuonna yhteensä 3,3 prosenttia edellisvuodesta. Ensi vuonna tahti kiihtyy noin 4 prosenttiin. Palvelualojen yhteenlaskettu työllisyys kasvaa tänä vuonna vain noin prosentin. Ensi vuonna tuotannon kasvu alkaa näkyä selvemmin myös työvoiman kysynnässä. Ennusteen mukaan työllisyys kasvaa noin 2,5 prosenttia, mikä vastaa vajaata 20 tuhatta työllistä. Reippaampikin kasvu on mahdollista, mutta se edellyttäisi positiivista yllätystä – yleisen epävarmuuden hälvenemistä ja ennakoitua vahvempaa kysyntää.

Luottamuksen rakoilu testaa suhdanteen kestävyyttä

Kuluttajien luottamus heikkeni lokakuussa selvästi, mikä katkaisi pitkään jatkuneen luottamusilmapiirin vahvistumisen. Myös palvelualojen luottamus pehmeni hieman, mutta myyntiodotukset pysyivät edelliskuukauden tasolla. Kuluttajien luottamus tyypillisesti ennakoi elinkeinoelämän luottamusta. Luottamuksen heikkeneminen on siten aito riski, ja se tulee testaamaan suhdanteen kestävyyttä.

Palvelualojen tuottavuudessa selvä käänne – suhdannevetoista vai tekoälyloikka?

Molemmat tulkinnat ovat taloudelle hyvä uutinen, eivätkä toisiaan poissulkevia. Suhdannevetoinen toiminnan tehostuminen luo pohjan työvoiman kysynnän elpymiselle ja rakenteellinen loikka nostaa koko talouden potentiaalista tuotantoa ja kasvunäkymää. Korkeimman tekoälyaltistuksen asiantuntijapalvelut vetävät nyt koko talouden tuottavuuskehitystä. Vaikka tekoäly voi korvata yksittäisiä tehtäviä, koko talouden tasolla työllisyyttä määrittelee suhdanne. Lisäksi laajemmat investoinnit, kuten datakeskukset, kasvattavat työvoiman kysyntää. Palvelualoilla tämä näkyy etenkin teknisissä yritys- ja asiantuntijapalveluissa, joiden henkilöstöodotukset lähikuukausille ovat vahvistuneet.

Työllisyys on kasvanut mutta ei riittävästi

Yksityisten palveluiden työllisyys ilman kaupan alaa on alkanut elpyä, mutta työpaikkoja ei ole syntynyt riittävästi. Keskeinen selitys on kotimainen kysyntä. Esimerkiksi vuonna 2025 nähty reilun yhden prosentin lasku kulutuskysynnässä vastaa staattisessa panos-tuotos-laskelmassa noin 10 tuhatta työpaikkaa. Työpaikkoja ei synny tarpeeksi ilman kotimaista kysyntää. Peräti 58 prosenttia palvelualojen yrityksistä kokee riittämättömän kysynnän kasvun esteeksi. Palvelualat eivät kuitenkaan ole riippuvaisia pelkästään kotimaisesta kysynnästä.

Tutkimus näyttää kokonaistyöllisyyden kysyntärakenteen ja sen muutokset

Etlan tekemien, suorat ja epäsuorat työllisyysvaikutukset huomioivien laskelmien mukaan yksityisten palveluiden ja kaupan oma vientikysyntä kannattelee Suomessa jo yli 230 tuhatta työpaikkaa, mikä on 37 prosenttia kaikista viennin ylläpitämistä 634 tuhannesta työpaikasta. Osuus on kasvanut merkittävästi. Yksityisen kulutuksen työllisyysjalanjälki on vastaavasti 832 tuhatta.

Laskelmista ilmenee myös, että julkinen kulutus on vuoteen 2023 mennessä ohittanut yksityisen kulutuksen merkittävimpänä työllisyyttä kannattelevana kysyntäeränä. Sen työllisyysjalanjälki oli noin 876 tuhatta työpaikkaa. Yksityisen kulutuksen työllisyysvaikutus oli aiempina vuosina vielä noin 90-130 tuhatta julkisen kulutuksen vaikutusta suurempi. Julkisen kulutuksen jalanjälki kokonaistyöllisyyteen on jo 240 tuhatta suurempi kuin koko tavara- ja palveluviennin. Työllisyyden näkökulmasta sopeutusta on perusteltua painottaa menoleikkauksiin veronkiristysten sijaan, jotta yksityisen sektorin ja palvelualojen edellytykset kasvaa ja työllistää vahvistuvat, eivätkä työnteon kannustimet heikkene.

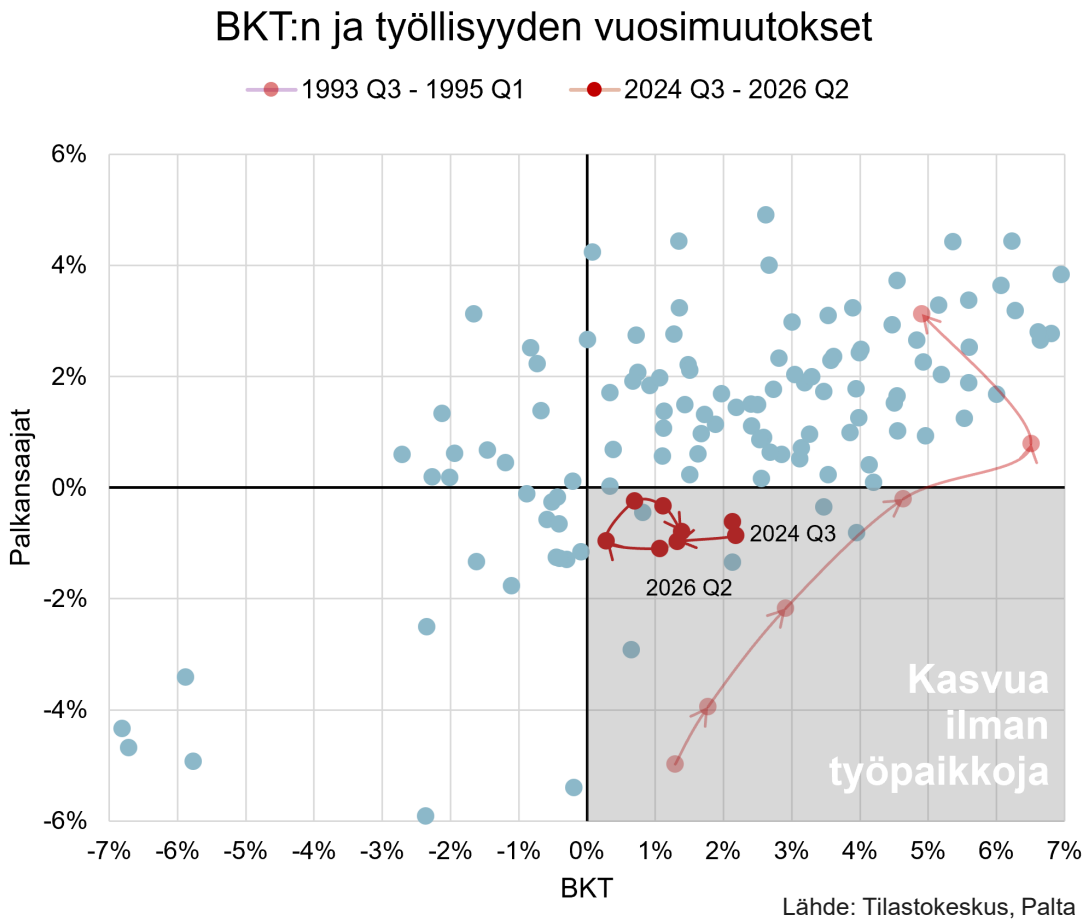
palta

Sisällys

BKT:n kasvu ei ole välittynyt työllisyyteen	4
Talous kasvoi, mutta eniten työllistävä kysyntä jäi taantumaan	5
Kasvu on nostanut työn tuottavuutta	6
Tuottavuuden kasvu on ollut hyvin keskittynyttä	7
Palveluiden työllisyys elpyy, mutta työpaikkoja syntyy liian hitaasti	8
Työllisyyskehitys ratkeaa Uudellamaalla – ja palveluissa	9
Toimialoittainen työllisyyskehitys ollut eritahtista	10
Laskelma paljastaa, mikä kannattelee Suomen työllisyyttä	11
Palveluiden merkitys työllisyydelle kasvanut erityisesti viennin kautta	12
Palvelutuotannon kasvu kiihtyi kolmannella neljänneksellä	13
Henkilöstöodotukset kasvusuuntaisia – joskin vielä varovaisia	14
Yksityinen työnvälitys ennakoi työmarkkinakäännettä	15
Ennuste: palveluiden tuotannon ja työllisyyden kasvu kiihtyy	16
Liitteet	17
Koko palvelualan luottamus ja kasvun esteet	18
Toimialoittaiset luottamusindikaattorit	19
Toimialoittaiset työllisyysodotukset	20
Työpanosindeksi toimialoittain	21
Lisätietoja	22

palta

BKT:n kasvu ei ole välittynyt työllisyyteen

Lähde: Tilastokeskus, Palta

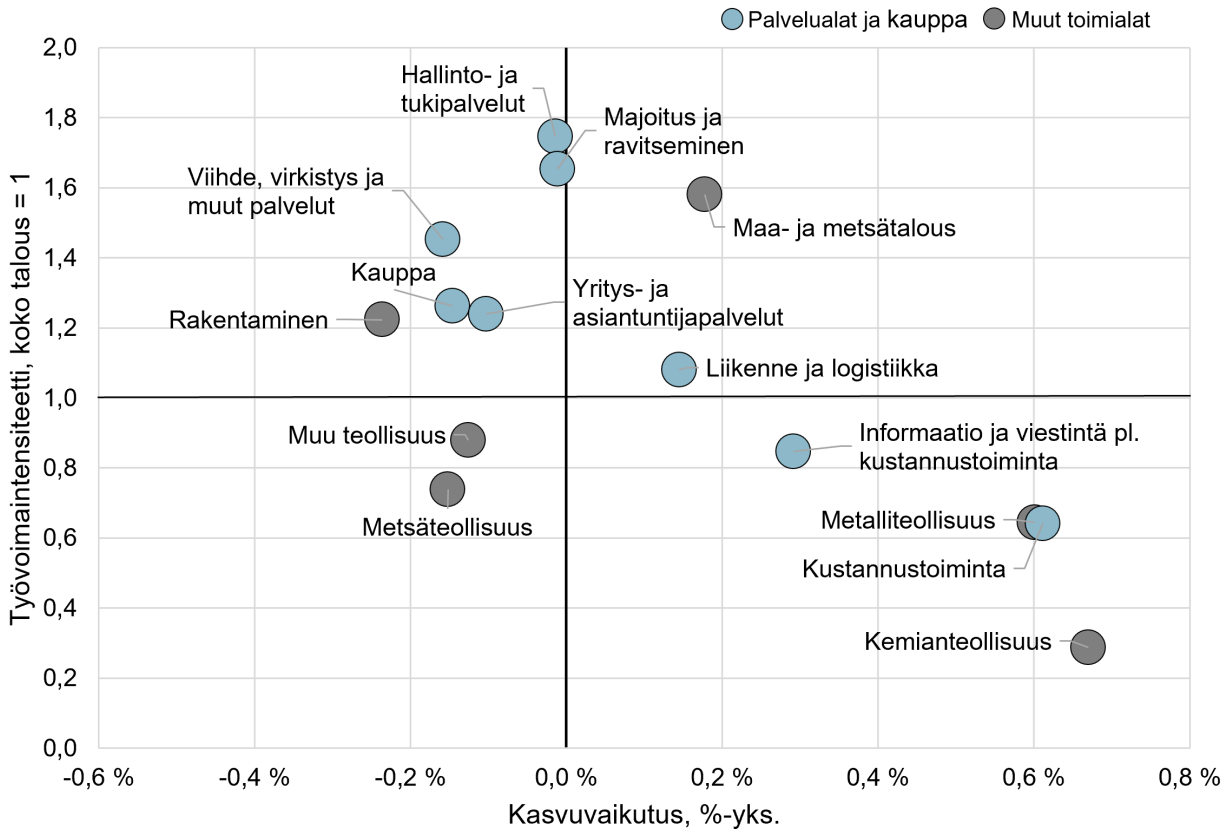
- Suomen taloushistorian* pisin yhtämittainen jakso, jonka aikana BKT on kasvanut, mutta työllisyys samanaikaisesti vähentynyt: 2024 Q3-2026Q2

* Tilasto alkaa 1990Q1

Kausitasoitetun ja työpäiväkorjatun BKT:n volyymin ja palkansaajien määrän vuosimuutokset 1990Q1-2026Q2. Kuviossa esitetty palkansaajat mutta myös työllisyys kokonaisuutena väheni kaikkina neljänneksinä. Huom. x- ja y-akselit katkaistu.

Talous kasvoi, mutta eniten työllistävä kysyntä jäi taantumaan

Toimialojen **vaikutus talouskasvuun** 2023-2025 ja alan **työvoimaintensiivisyys**

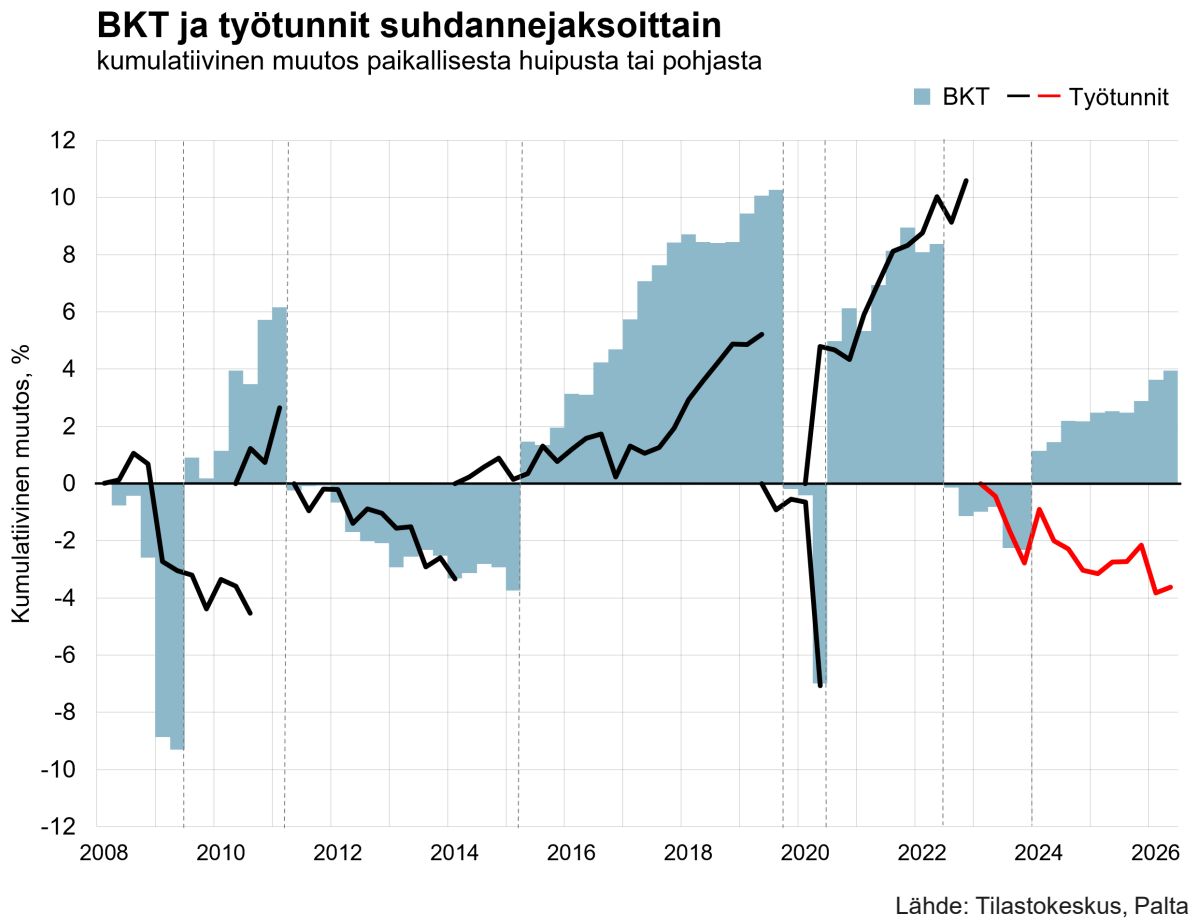

Työvoimaintensiteetti = Tilastokeskuksen viimeisimmän (2023) panos-tuotos-mallin mukainen kokonaistyöllisyysvaikutus (suora ja epäsuora) työtunteina, tuotospainotettuna ja suhteutettuna koko talouden keskiarvoon (=1).

Lähde: Tilastokeskus, Palta

- Talouden arvonlisä kasvoi vuosina 2023-2025 yhteensä 1,6 prosenttia.
- Tuotannon kasvu ei kuitenkaan riittänyt synnyttämään laaja-alaista työvoiman kysyntää.
  - Kasvu painottui vähän työvoimaa käyttäviin toimialoihin, palveluissa mm. kustannustoimintaan (l. pelien ja ohjelmistojen julkaisu)
  - Samalla useiden työvoimaintensiivisten palvelualojen tuotanto supistui tai polki paikallaan.

Kasvu on nostanut työn tuottavuutta

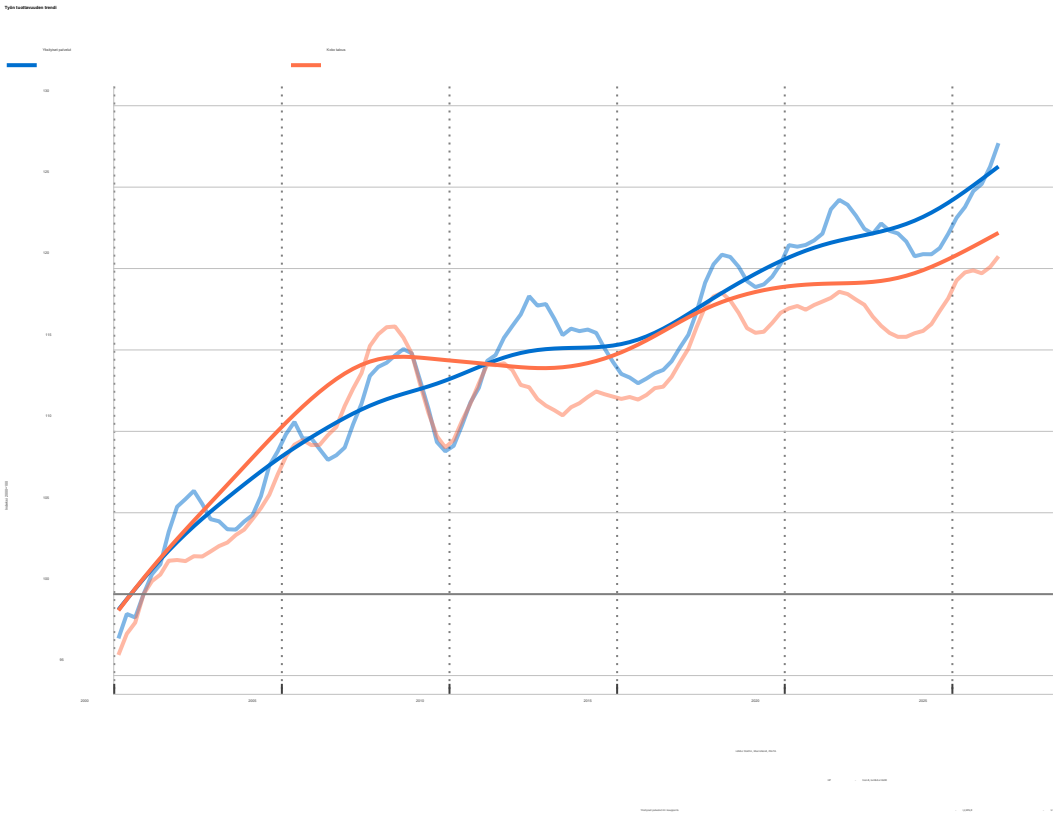
Lähde: Tilastokeskus, Palta

- BKT on kasvanut kumulatiivisesti lähes 4 prosenttia vuoden 2023 suhdannepohjasta.
- Työtunnit alkoivat vähentyä 2023, elpyivät hetkellisesti mutta kääntyivät uudelleen laskuun.

Kansantalouden tilinpidon kausitasoitetut ja työpäiväkorjatut tiedot. Kumulatiivinen muutos laskettu kummankin sarjan trendin paikallisesta huipusta tai pohjasta.

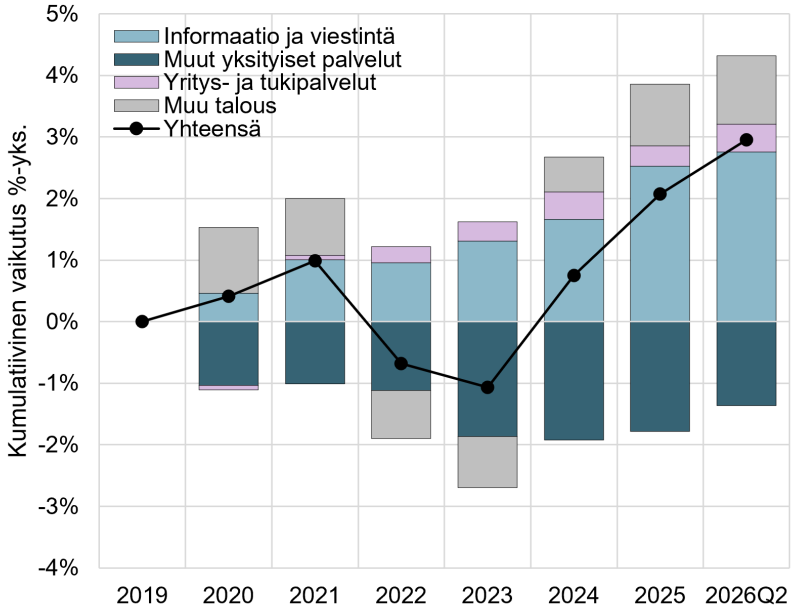
Tuottavuuden kasvu on ollut hyvin keskittynyttä

- Palveluiden tuottavuus on irtautunut muun talouden trendistä ja pitää yllä koko talouden kasvua.
- Suhdanne vai pysyvämpi trendi, vai molempia alasta riippuen?

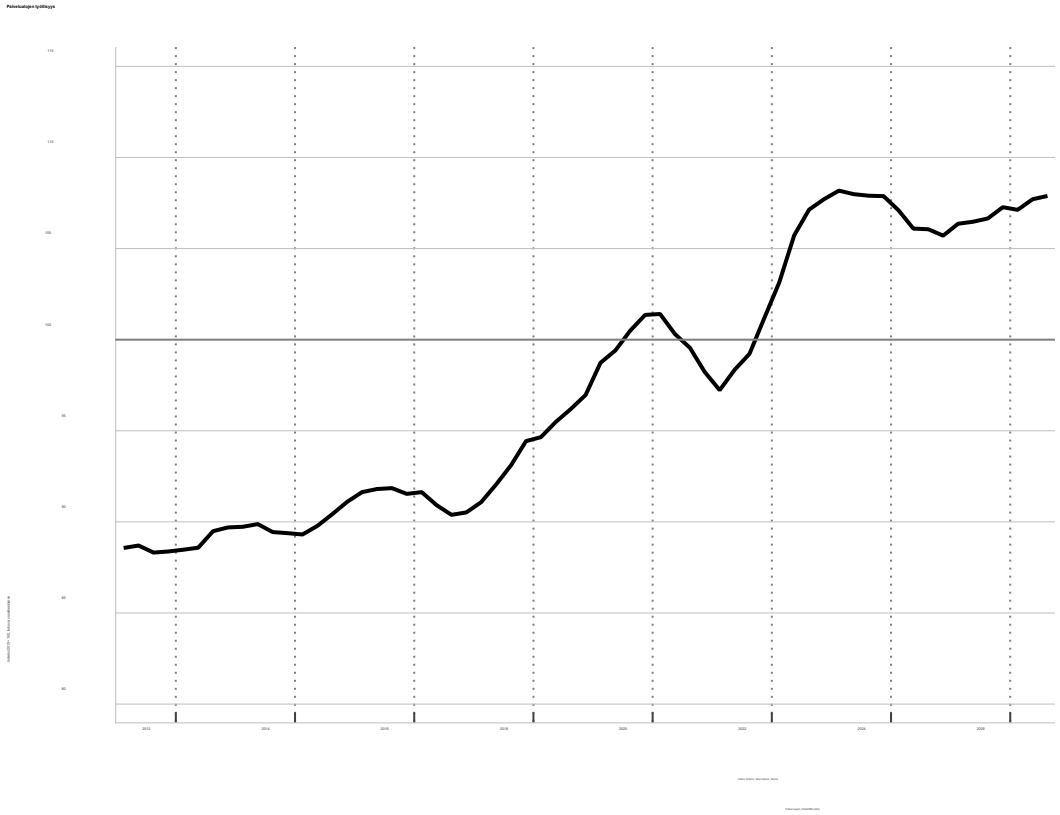
- Tuottavuuden kasvu on korkeimman tekoälyaltistuksen asiantuntija-alojen varassa. Tuottavuus näyttää kasvavan aidosti arvonlisän kautta.
- Muiden, käytännössä kuluttajapalveluiden, tuottavuutta on painanut vaisu kysyntä. Työllisyys on kasvanut tuotantoa enemmän.

Tuottavuuden kasvu 2019-2026Q2

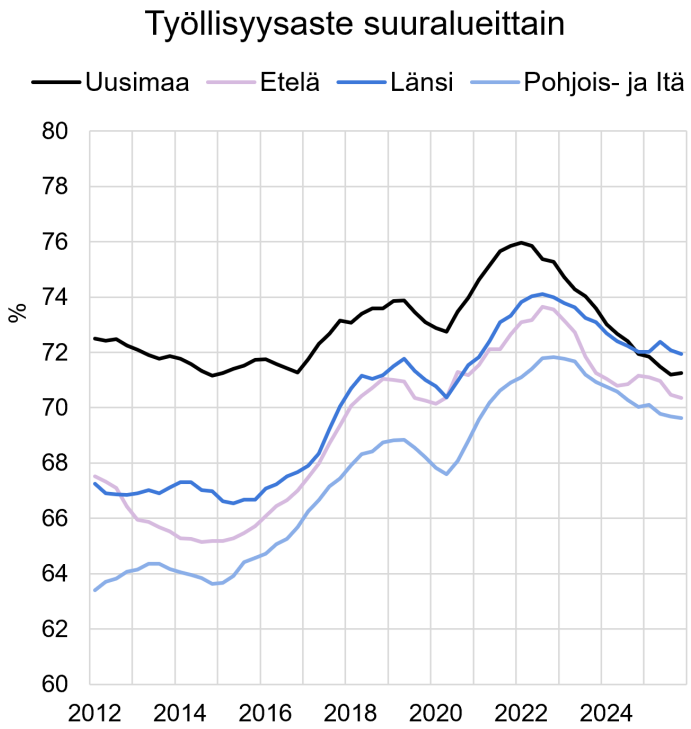
Lähde: Tilastokeskus, Palta
Muut yksityiset palvelut=G-I,R-U
Laskettu rullaavana vuosikeskiarvona

Palveluiden työllisyys elpyy, mutta työpaikkoja syntyy liian hitaasti

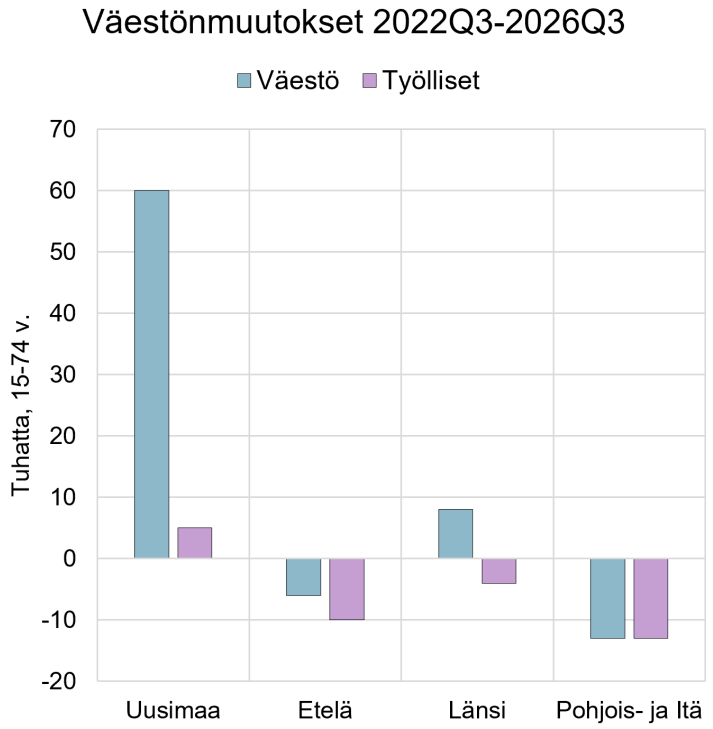

- Koko talouden heikko työllisyyskehitys on peittänyt alleen palveluissa tapahtuneen käänteen.
- Työpaikkoja ei ole kuitenkaan syntynyt riittävästi suhteessa kasvaneeseen työikäiseen väestöön.
- Jotta työllisyysaste olisi nyt edellisen huipun tasolla, työllisiä pitäisi olla noin 115 tuhatta enemmän.

Työllisyyskehitys ratkeaa Uudellamaalla – ja palveluissa

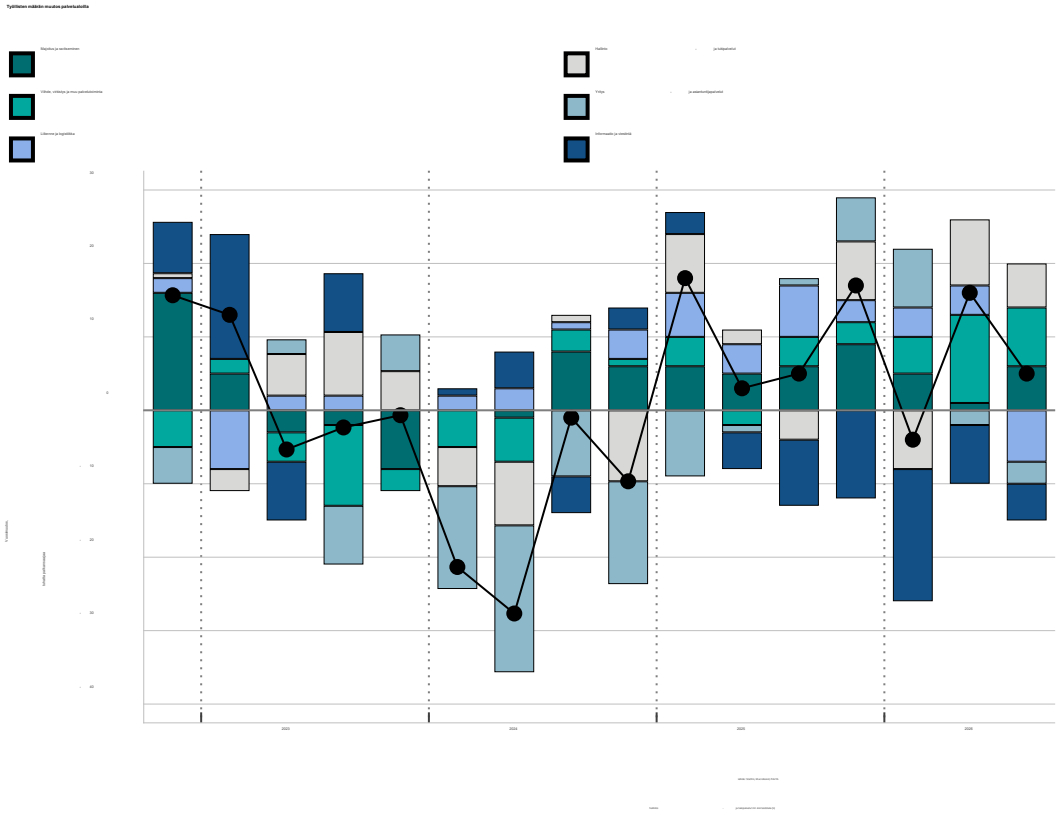
Työllisyysaste 15-64-vuotiaat, liukuva vuosikeskiarvo
Uusimaa=Helsinki-Uusimaan suuralue.

Lähde: Tilastokeskus, Palta

- Uudenmaan työllisyysaste oli pitkään yli 4 prosenttiyksikköä muita alueita korkeampi. Nyt ero on kaventunut ja työllisyysaste mataa vuoden 2014 tasolla.
- Työllisten määrä on vuodesta 2022 laskenut kaikilla muilla suuralueilla paitsi Uudellamaalla.
- Väestö ja työvoiman tarjonta ovat kasvaneet nopeammin kuin työvoiman kysyntä. Työllisyysaste on laskenut ja työttömyysaste noussut.
- Työllisyysasteen nosto on Uudenmaan varassa ja voi realistisesti tapahtua vain palveluiden kasvulla.

Toimialoittainen työllisyyskehitys ollut eritahtista

- **Palveluiden kulutus** on lähtenyt elpymään hitaasti. Vapaa-ajan palveluiden työllisyys on samalla kasvanut, vaikka työtunnit eivät olekaan kasvaneet samassa suhteessa.
- Työllisyyden kasvu on kokonaisuutena vielä vaisua. Riittämätön kysyntä on kasvun este 58 prosentille palvelualojen yrityksistä.
- **Palveluiden vienti** kasvoi reippaasti 2024 ja 2025, mikä tuki asiantuntijapalveluita. **ICT-palveluiden vienti** on kuitenkin polkenut paikoillaan, mikä voi osin selittää informaatio- ja viestintäpalveluiden heikkoa työllisyyskehitystä.
- **Investoinnit** ovat kääntyneet kasvuun, mikä selittää nyt etenkin yritys- ja asiantuntijapalveluiden sekä hallinto- ja tukipalveluiden selvästi vahvistuneita henkilöstöodotuksia. Hallinto- ja tukipalveluissa myös työtunnit työllistä kohti kasvavat.

Laskelma paljastaa, mikä kannattelee Suomen työllisyyttä

Kysyntäerien jalanjälki kokonaistyöllisyyteen, tuhatta

Toimiala	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Pääoman brutto-muodostus	Vienti	Yhteensä
Alkutuotanto (A)	33	3	13	34	83
Kaivostoiminta (B)	1	0	1	6	8
Teollisuus (C)	54	15	57	222	347
Metsäteollisuus (16–17)	4	1	6	26	38
Kemianteollisuus (19–22)	3	1	3	27	35
Metalliteollisuus (24–30, 33)	14	6	34	141	195
Muu teollisuus (10–15, 18, 23, 31–32)	33	6	13	28	80
Energia- ja ympäristöhuolto (DE)	16	3	3	7	29
Rakentaminen (F)	15	11	162	5	193
Yksityiset palvelualat (G–N, R–T)	596	169	161	345	1271
Kauppa (G)	179	17	31	63	290
Liikenne ja logistiikka (H)	39	13	11	80	143
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (I)	71	12	3	7	93
Informaatio ja viestintä (J)	28	17	22	59	126
Rahoitus- ja vakuutustoiminta (K)	31	3	3	8	46
Kiinteistöalan toiminta (L)	24	2	1	1	28
Yritys- ja asiantuntijapalvelut (M)	35	29	45	66	175
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N)	78	49	38	52	217
Taiteet, viihde, virkistys, muut palvelut (RST)	110	27	7	8	152
Julkinen hallinto, koulutus, sote (OPQ)	117	674	32	16	839
Yhteensä	832	876	428	634	2770

Tiedot perustuvat viimeiseen saatavilla olevaan (2023) kansantalouden tilinpidon staattiseen panos-tuotos-malliin. Yksityiset palvelualat eivät sisällä yksityisiä sote-palveluita, koulutusta tai muita yksityisiä palveluita, jotka ovat toimialalla OPQ.

Lähde: Tilastokeskus, Etlan laskelmat

- Työllisistä 77 prosenttia on riippuvaisia kotimaisesta kysynnästä, kulutuksesta ja investoinneista.
- Taulukkoon on laskettu **talouden kysyntäerien synnyttämä kokonaistyöllisyys toimialoittain.** Menetelmä huomioi sekä suorat että epäsuorat vaikutukset.
- Esimerkiksi: yritys- ja asiantuntijapalveluiden 175 tuhannesta työpaikasta 45 tuhatta (26 %) liittyy investointikysyntään (pääoman bruttomuodostus), mikä näkyy nyt investointien kasvaessa toimialojen työvoiman kysynnän vahvistumisena.
- **Yksityisen kulutuksen** ylläpitämistä työpaikoista 72 prosenttia on yksityisillä palvelualoilla. **Viennistä riippuvaisista** työpaikoista 54 prosenttia – teollisuuden vienti työllistää epäsuorasti mm. logistiikkaa sekä yritys- ja tukipalveluita, mikä huomioidaan laskelmassa.
- Kysyntäerien työllisyysjalanjälki vuonna 2023, tuhatta (ja prosenttia koko työllisyydestä): **yksityinen kulutus 832** (30 %), **vienti 634** (23 %), **investoinnit 428** (16 %), **julkinen kulutus 876** (32 %).
- Laskentavuoden jälkeen investoinnit ovat vähentyneet selvästi mutta julkinen kulutus kasvanut edelleen

Palveluiden merkitys työllisyydelle kasvanut erityisesti viennin kautta

Toimialan lopputuotekysynnän kokonaistyöllisyysvaikutus, tuhatta

Toimiala	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Pääoman brutto-muodostus	Vienti	Yhteensä
Alkutuotanto (A)	14	0	8	4	26
Kaivostoiminta (B)	0	0	1	9	9
Teollisuus (C)	62	1	36	382	480
Metsäteollisuus (16–17)	3	0	1	85	88
Kemianteollisuus (19–22)	3	0	1	48	52
Metalliteollisuus (24–30, 33)	5	0	31	215	251
Muu teollisuus (10–15, 18, 23, 31–32)	51	0	3	35	89
Energia- ja ympäristöhuolto (DE)	23	0	2	4	29
Rakentaminen (F)	1	6	286	1	294
Yksityiset palvelualat (G–N, R–T)	611	63	66	232	971
Kauppa (G)	216	7	20	43	285
Liikenne ja logistiikka (H)	27	4	0	67	98
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (I)	93	1	0	3	97
Informaatio ja viestintä (J)	20	4	23	65	112
Rahoitus- ja vakuutustoiminta (K)	33	0	1	3	38
Kiinteistöalan toiminta (L)	78	3	1	0	82
Yritys- ja asiantuntijapalvelut (M)	8	14	14	41	76
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N)	10	6	2	9	27
Taiteet, viihde, virkistys, muut palvelut (RST)	125	25	5	2	157
Julkinen hallinto, koulutus, sote (OPQ)	121	807	30	3	961
Yhteensä	832	876	428	634	2770

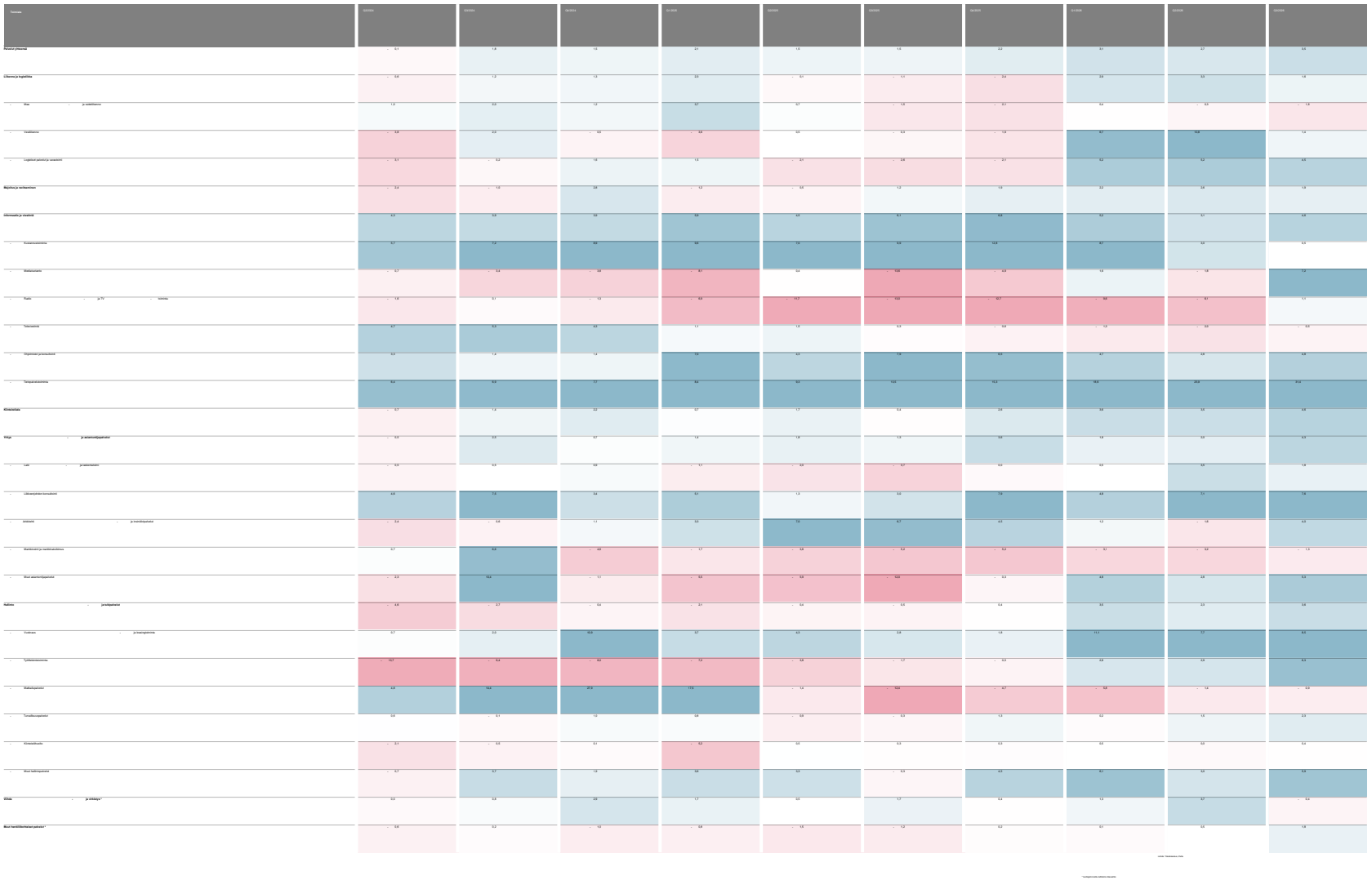
Tiedot perustuvat viimeiseen saatavilla olevaan (2023) kansantalouden tilinpidon staattiseen panos-tuotos-malliin. Yksityiset palvelualat eivät sisällä yksityisiä sote-palveluita, koulutusta tai muita yksityisiä palveluita, jotka ovat toimialalla OPQ.

Lähde: Tilastokeskus, Etlan laskelmat

- Toimialojen lopputuotekysynnän synnyttämä kokonaistyöllisyysvaikutus huomioi alan oman suoran työllisyyden lisäksi myös epäsuoran työllisyyden muilla toimialoilla. Epäsuora työllisyys syntyy arvoketjussa välituotteiden ja ostopalveluiden kautta. **Taulukon luvut sisältävät kyseisen toimialan tuotannon koko työllisyysvaikutuksen** kaikki alat mukaan luettuna.
- Esimerkiksi: **palveluiden yksityinen kulutuskysyntä työllisti 611 tuhatta henkilöä**, joista 216 tuhatta kaupan ja 125 tuhatta viihteen ja muiden kuluttajapalveluiden kysynnän kautta.
- Vuodesta 2008, joka on ensimmäinen vuosi, jolta Etlan laskelmat ovat saatavilla, on tapahtunut **isoja muutoksia**:
- **Palvelualojen oma vientikysyntä ylläpitää 232 tuhatta työpaikkaa koko taloudessa**, mikä on 37 prosenttia koko vientikysynnän luomasta työllisyydestä (634 tuhatta). Vuonna 2008 palvelualojen oma vienti ylläpiti vain 137 tuhatta työpaikkaa, mikä oli 22 prosenttia kaikista vientikysynnän ylläpitämistä työpaikoista.
- Päätoimialojen lopputuotekysynnän kannattelema kokonaistyöllisyys yhteensä, osuutena koko talouden työllisyydestä 2023 (2008): **yksityiset palvelut ml. kauppa** 35,1 % (32,4 %), **teollisuus** 17,3 % (23,2 %), **rakentaminen** 10,6 % (11,5 %), **julkinen sektori** 34,7 % (30,5 %).

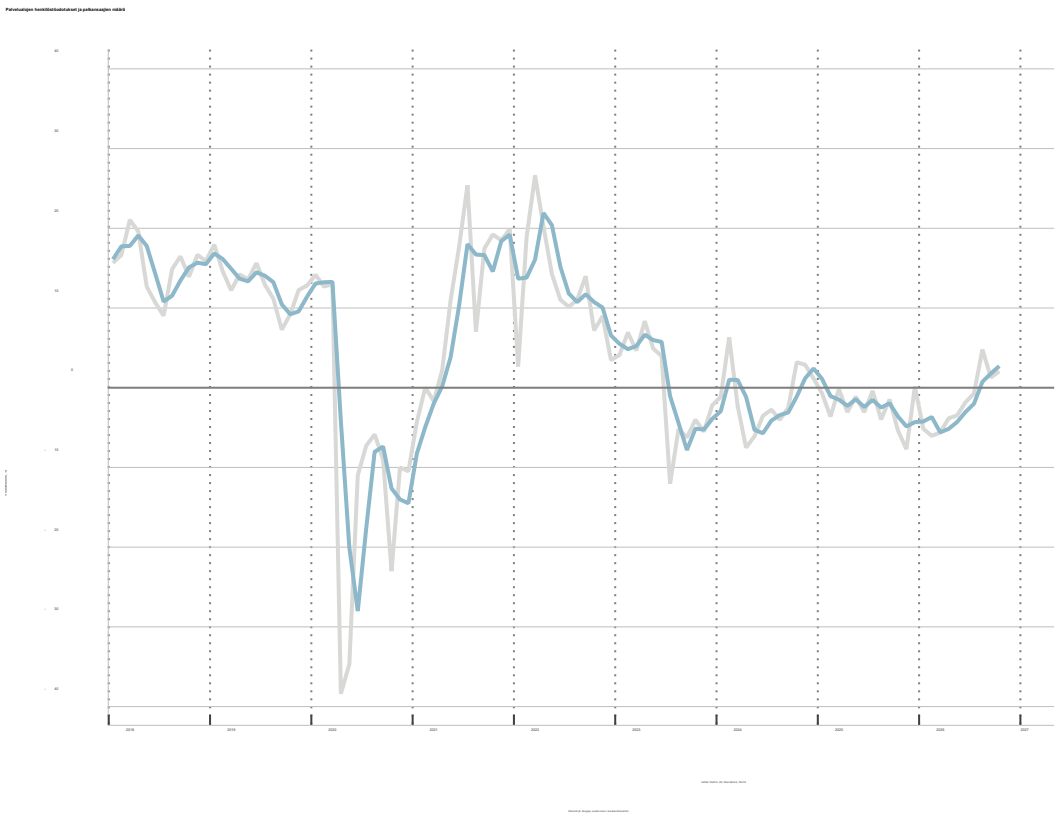
palta

Palvelutuotannon kasvu kiihtyi kolmannella neljänneksellä

- **Palvelutuotannon kasvu kiihtyi kolmannella neljänneksellä.**
- **Datakeskukset** sisältävä tietopalvelutoiminta on yli 30 prosentin kasvussa.
- Alan investoinnit tukevat myös yritys- ja asiantuntijapalveluiden sekä hallinto- ja tukipalveluiden kysyntää.
- **Liikenteen ja logistiikan** kasvu viittaa tavaroiden ja ihmisten liikkumiseen ja laaja-alaisempaan talouden aktiviteettiin.
- **Työllistämistoiminnan** odotukset vahvistuivat selvästi jo kesällä, ja nyt myös liikevaihdon volyymi kasvaa, mikä viittaa työvoiman kysynnän olevan kasvussa koko talouden tasolla.

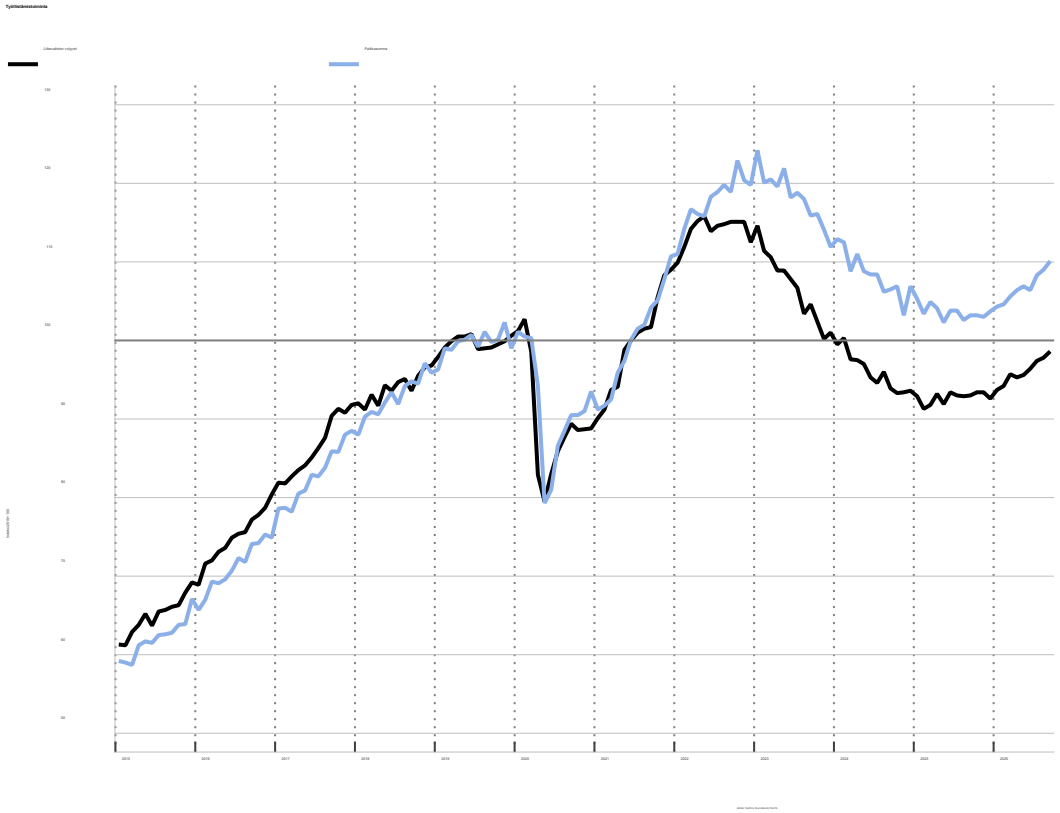
Henkilöstöodotukset kasvusuuntaisia – joskin vielä varovaisia

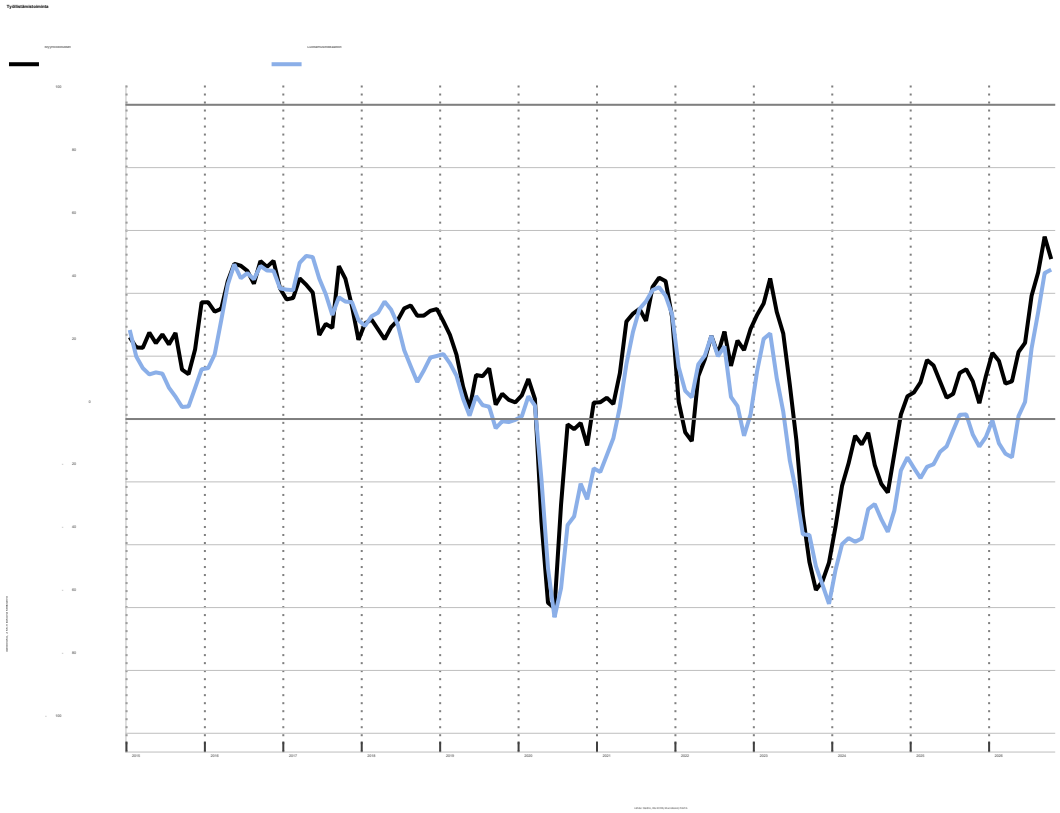
- Loppukesällä palvelualojen henkilöstöodotukset vahvistuivat selvästi.
- Viime kuukausina odotukset ovat maltillistuneet mutta pysyneet varovaisen kasvusuuntaisina.
- Henkilöstöodotuksia kuvaava saldoluku oli edellisen kerran vastaavalla tasolla 2024 lopulla.
- Palkansaajien määrä on pysynyt hienoisessa kasvussa, mutta keskimääräisten työtuntien lasku viittaa työvoiman kysynnän momentumin heikkenemiseen.

Yksityinen työnvälitys ennakoi työmarkkinakäännettä

- Toimiala välittää työntekijöitä laajasti talouden eri sektoreille toimii siten yleisen työllisyyskehityksen kuumemittarina. Vuokratyön kysyntä reagoi suhdanteisiin etupainotteisesti.

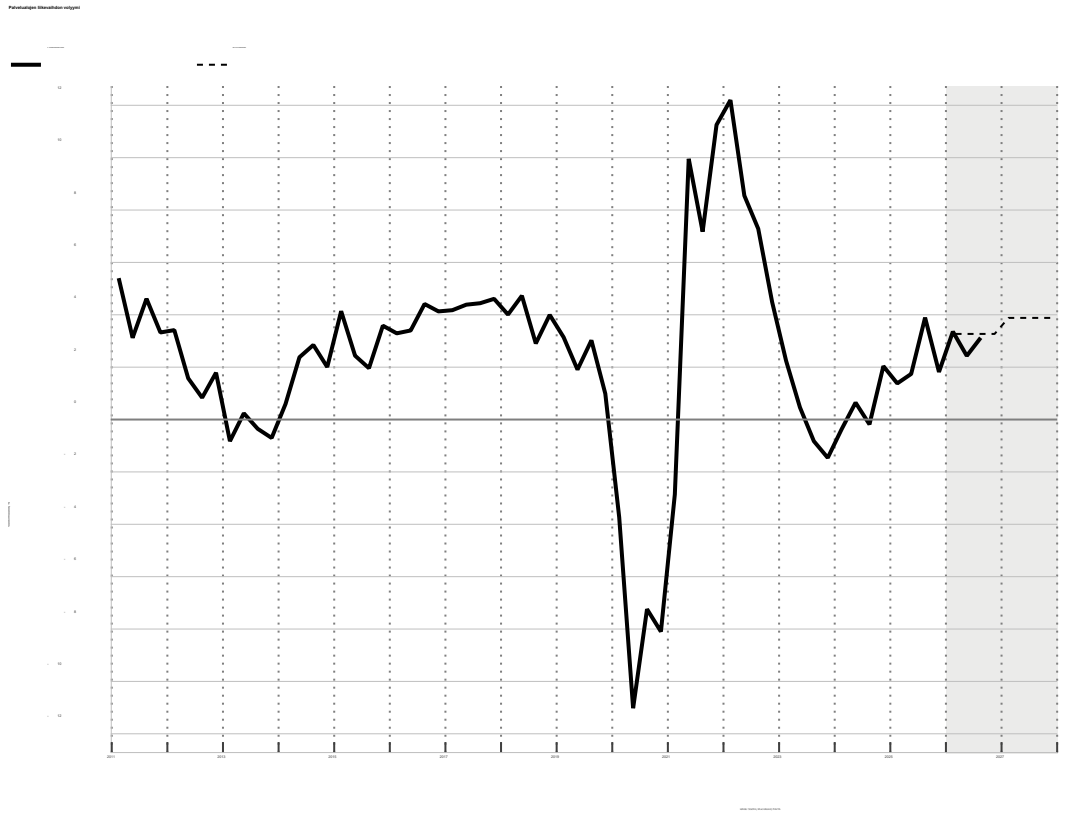

- Työllistämistoiminnan toteutunut kehitys sekä selvästi vahvistunut luottamus enteilevät työvoiman kysynnän laaja-alaisempaa vahvistumista.

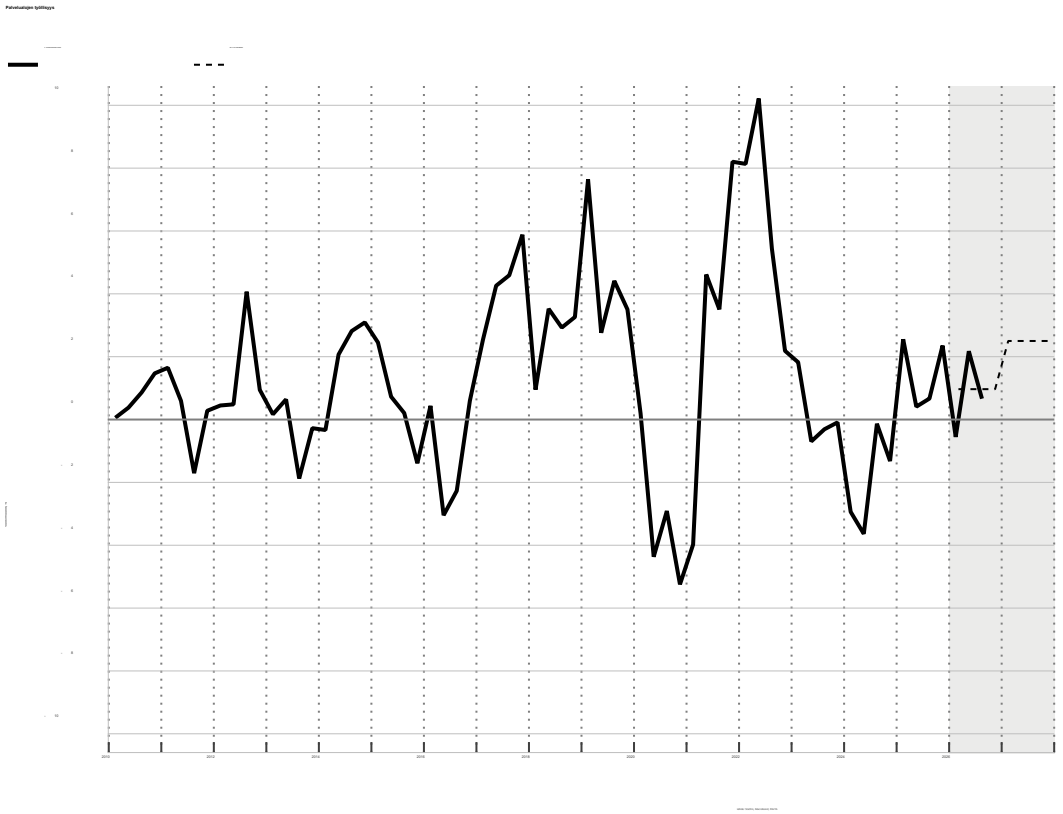

Ennuste: palveluiden tuotannon ja työllisyyden kasvu kiihtyy

- Palveluiden volyymi kasvaa tänä vuonna 3,3 prosenttia.
- Ensi vuonna kasvu kiihtyy 4 prosenttiin.

- Alojen työllisyys kasvaa kuluvana vuotena vajaan prosentin.
- Ensi vuonna työllisyys kasvaa noin 2,5 prosenttia.

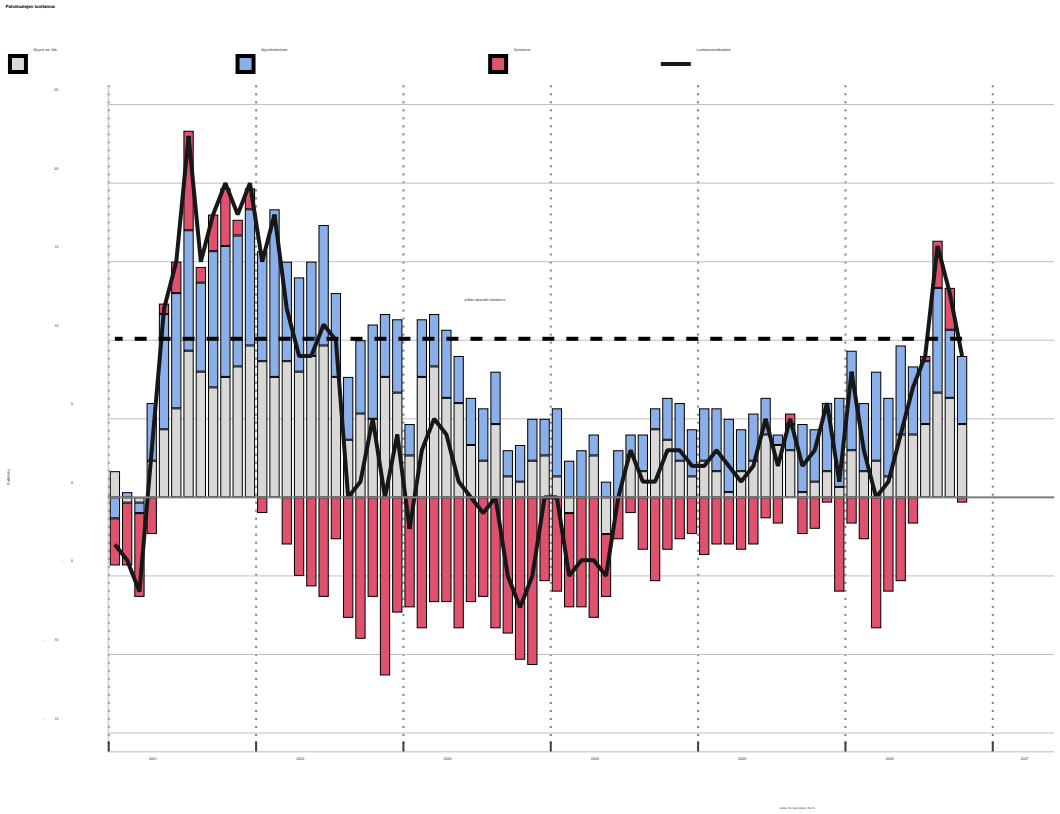

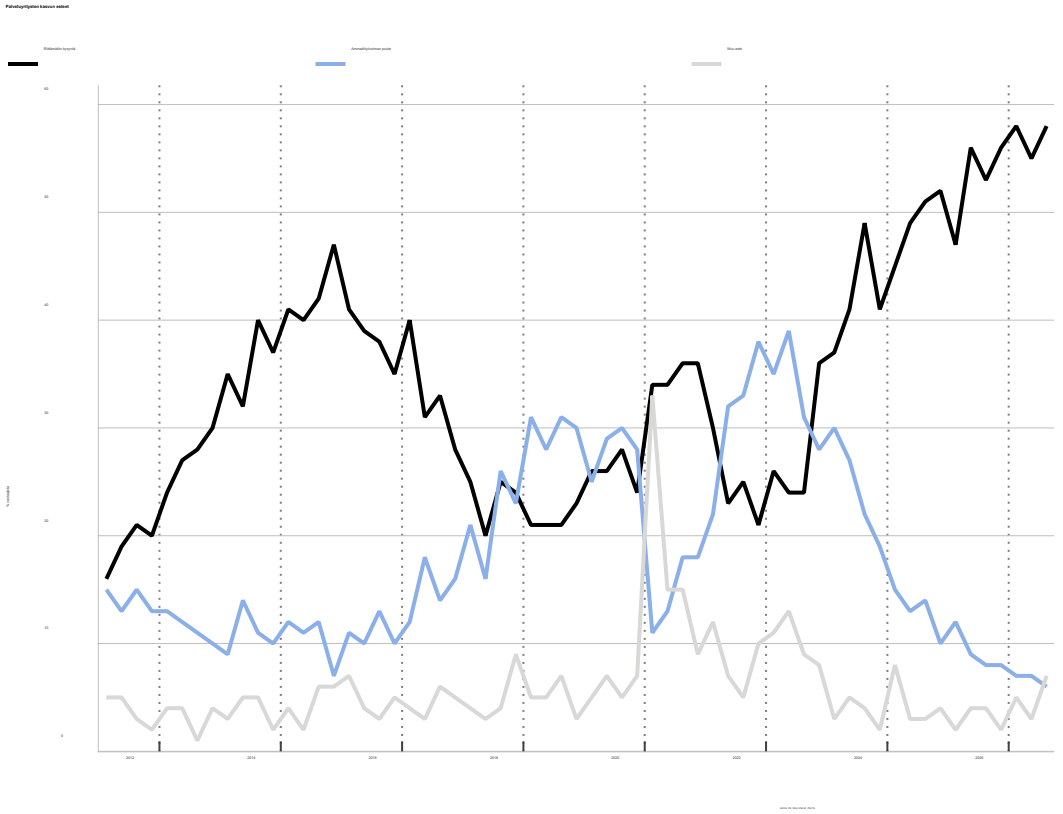
Liikevaihdon volyymin ja työllisyyden ennusteet palvelualoilla sis. toimialat HIJLMNRS
Työllisyys kuvattu työvoimatutkimuksen palkansaajien määrällä.

Liitteet

palta

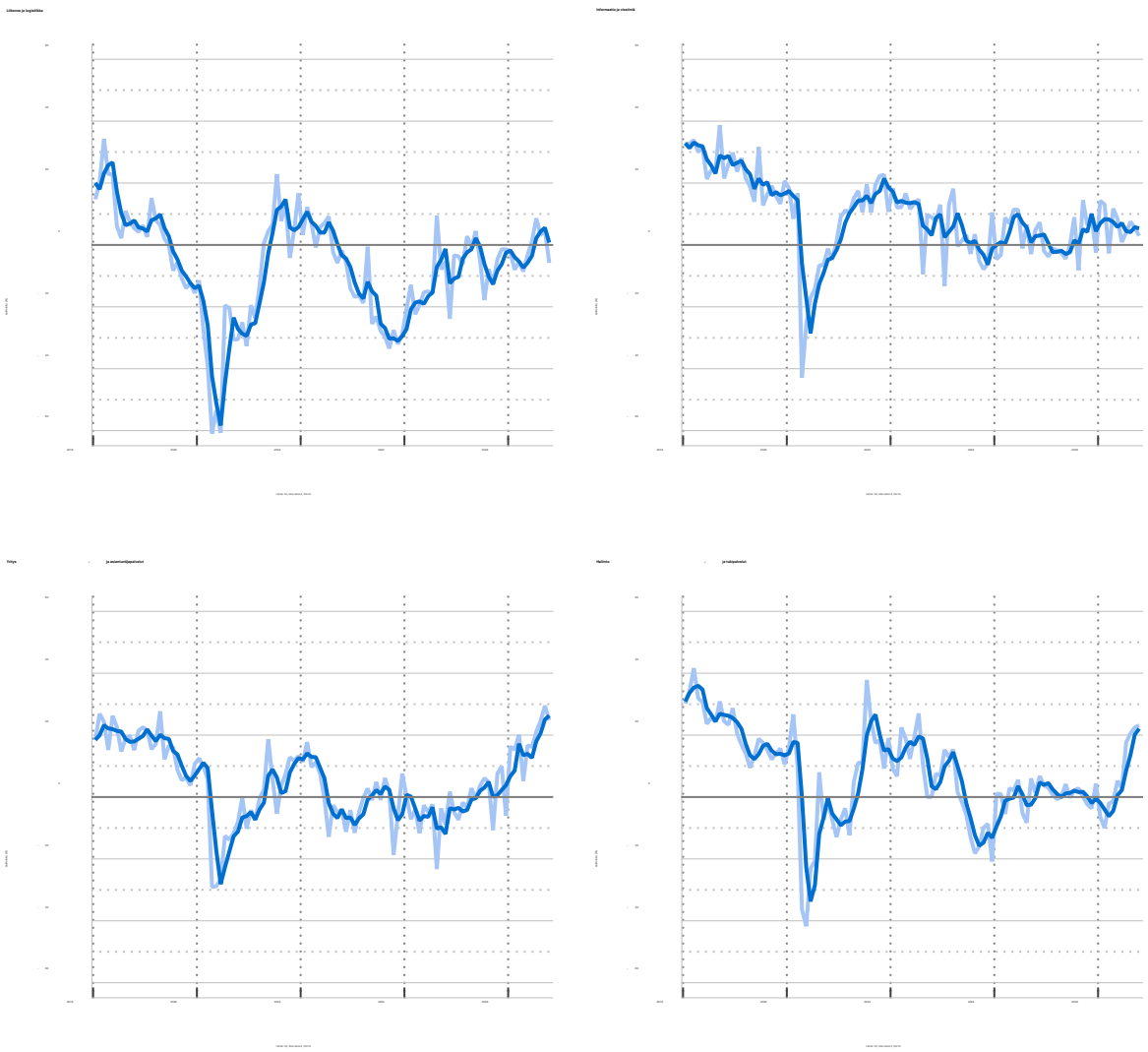
Koko palvelualan luottamus ja kasvun esteet

Toimialoittaiset luottamusindikaattorit

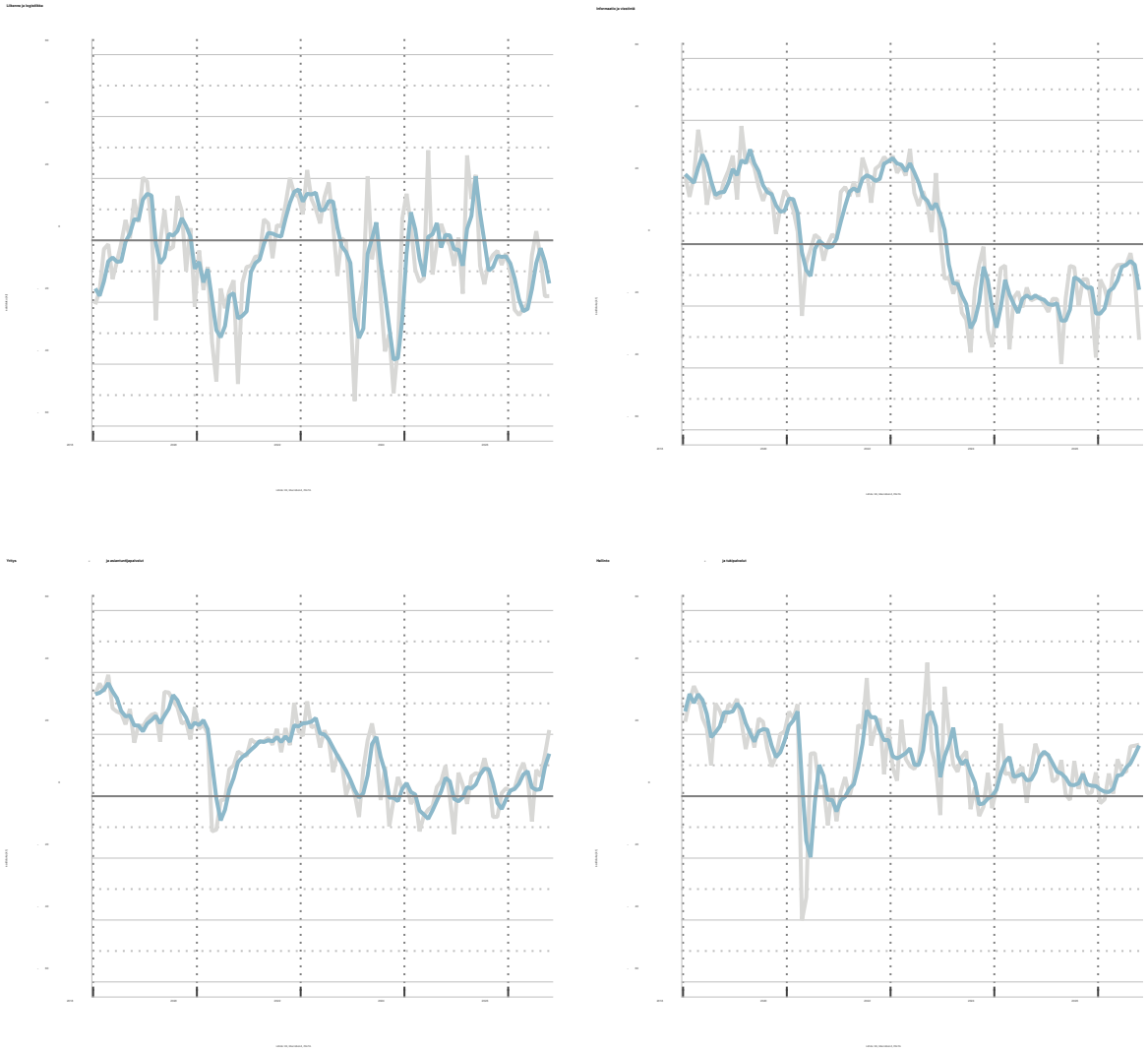
Kausitasoitettu saldoluku ja 3 kk:n liukuva keskiarvo

- Toimialoittaiset luottamusindikaattorit ennakoivat talouden kasvun jatkuvan lähikuukausina.
- Yritys- ja asiantuntijapalvelut sekä hallinto- ja tukipalvelut seuraavat pitkälti yleistä suhdannetta.
- Alojen näkymiä vahvistavat mm. datakeskusinvestoinnit ja niihin liittyvä rakennustoiminta.

Toimialoittaiset työllisyysodotukset

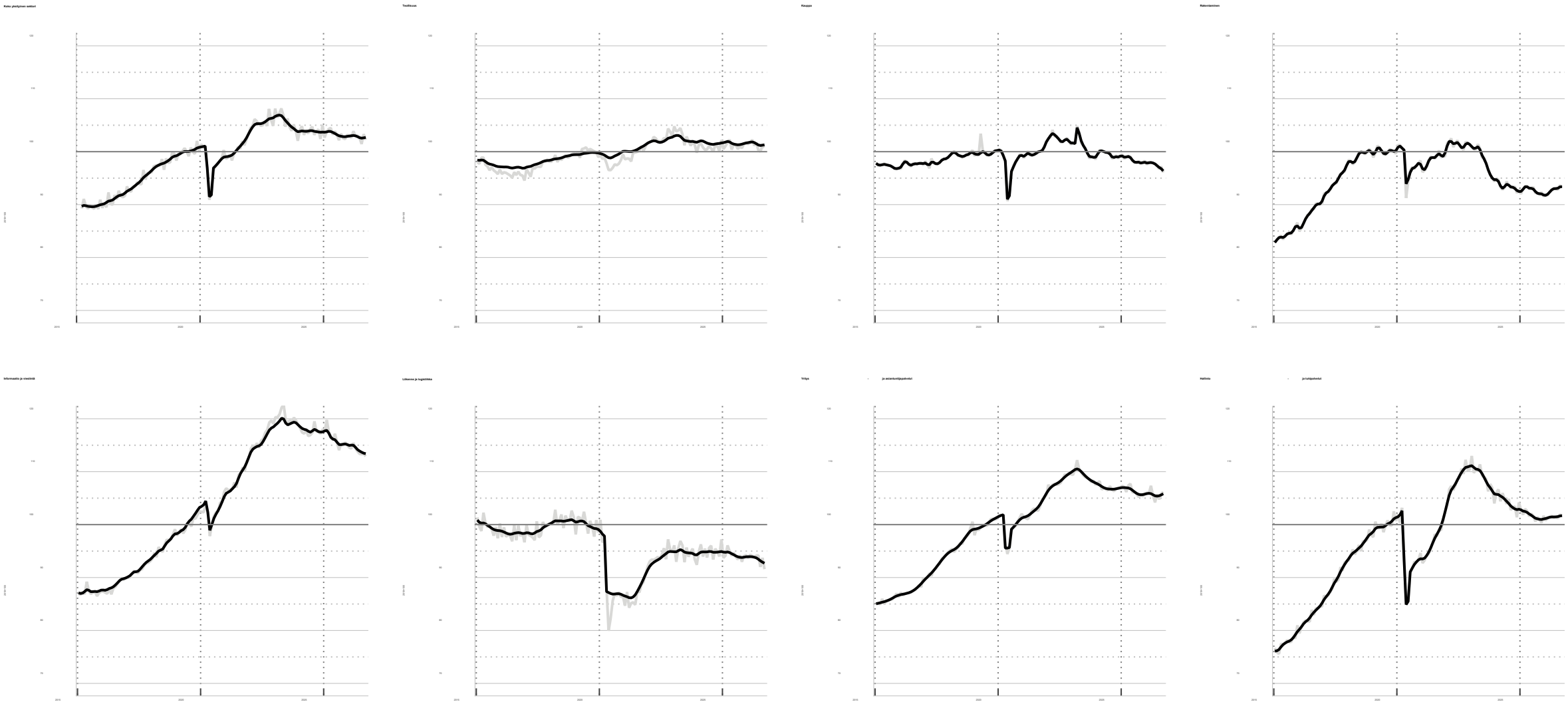
Kausitasoitettu saldoluku ja 3 kk:n liukuva keskiarvo

- Toimialojen työllisyysodotuksissa oli lokakuussa osin ristiriitaistakin vaihtelua.
- Henkilöstöodotukset ovat heikentyneet liikenteessä ja logistiikassa sekä informaatio- ja viestintäpalveluissa.
- Sen sijaan yritys- ja asiantuntijapalveluissa ja hallinto- ja tukipalveluissa henkilöstöodotukset ovat viime kuukausina edelleen vahvistuneet.

Työpanosindeksi toimialoittain

Ansiotasoindeksillä deflatoitu palkkasumma, kausitasoitettu ja trendi, 2019=100

Laskennallinen työpanosindeksi on muodostettu deflatoimalla toimialan kausitasoitettu palkkasumma vastaavan toimialan ansiotasoindeksillä. Indeksi kuvaa työllisten määrän ja tehtyjen työtuntien yhteisvaikutusta, mutta ei ole niiden suora mittari.

Lisätietoja

Martti Pykäri, pääekonomisti

martti.pykari@palta.fi
044 363 9353

palta